

Brzezińska, Jadwiga

XV Zjazd Polskiego Towarzystwa Historii Medycyny i Farmacji w Lublinie

---

Kwartalnik Historii Nauki i Techniki 34/2, 399-400

1989

Artykuł umieszczony jest w kolekcji cyfrowej Bazhum, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych tworzonej przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego.

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie ze środków specjalnych MNiSW dzięki Wydziałowi Historycznemu Uniwersytetu Warszawskiego.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

prof. Ryszard Manteuffel (Warszawa), prof. Józef Goralski (Warszawa), prof. Mieczysław Nowak (Warszawa), prof. Tadeusz Trampel (Warszawa), prof. Stanisław Tołpa (Wrocław), prof. Henryk Niewiadomski (Sopot), prof. Władysław Kulpa (Lublin), prof. Józef Kubica (Kraków) i prof. Jerzy Korohoda (Kraków) oraz Polskie Towarzystwo Zootechniczne im. Oczapowskiego, Polskie Towarzystwo Gleboznawcze i Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego. Drugą część obrad rozpoczął prof. Stanisław Moskal (Warszawa), który ukazał Oczapowskiego jako chemika rolnego i gleboznawcę. Szeroko omówił jego twórczość piśmienniczą w tym zakresie, dzięki której Oczapowski uważany jest za twórcę chemii rolniczej w Polsce. Prof. Maria J. Radomska (Warszawa) przedstawiła problematykę chowu i hodowli zwierząt w pracach Oczapowskiego podkreślając nowoczesność tych poglądów i chęć przeszczepienia na grunt polski przydatnych osiągnięć zagranicznych. Współczesność jego zapatrywań widać przede wszystkim w sprawach dotyczących żywienia i utrzymania zwierząt, a zwłaszcza w zaleceniach higienicznych i pielęgnacji. Obrady zamknęło wystąpienie prof. Zygmunta Wojtaszka (Warszawa), który omawiając poglądy Oczapowskiego na organizację i ekonomikę rolnictwa wykazał m. in. jego prekursorstwo w kilku istniejących dzisiaj dyscyplinach ekonomiczno-rolniczych dzięki nadaniu wiedzy ekonomiczno-rolniczej charakteru naukowego.

Miejmy nadzieję, że w zapowiedzianym przez organizatorów drukowanym sprawozdaniu z sesji znajdzie się również nie wygłoszony referat I. G. Szatiliowa (ZSRR), który nie przybył na obrady, na temat: *Michał Oczapowski a rosyjska agronomia w pierwszej połowie XIX w.* co umożliwiłoby umiejscowienie poglądów Oczapowskiego w nieco szerszym kontekście, a wydrukowana całość byłaby istotnym przyczynkiem w ciągle jeszcze ubogiej historiografii nauk rolniczych w Polsce.

Stanisław Sroka
(Kraków)

XV ZJAZD POLSKIEGO TOWARZYSTWA HISTORII MEDYCyny I FARMACJI W LUBLINIE

Jubileuszowy XV Zjazd Polskiego Towarzystwa Historii Medycyny i Farmacji odbył się w dniach 22-24 września 1988 r. w Lublinie. Tematyką wiodącą Zjazdu było: 1) Rola towarzystw naukowych w rozwoju medycyny i farmacji w Polsce, 2) Dzieje polskiego czasopiśmiennictwa medycznego i farmaceutycznego. Pierwszy dzień obrad poświęcony był pierwszemu tematowi, a kolejny — drugiemu.

Organizatorzy Zjazdu obrali tym razem nieco inną formułę prezentowania referatów naukowych, zgłoszonych na Zjazd. Nadesłano ich 46. Mianowicie każdego dnia wygłaszane były tylko po dwa dłuższe wykłady, ujmujące syntetycznie całość zagadnienia, dotyczącego medycyny i farmacji. Natomiast reszta referatów przedstawiana była krótko podczas sesji plenarnej przez przewodniczącego obrad względnie przez samych autorów. Referatom tym była następnie poświęcona dyskusja. Taka skrótowa forma prezentowania zgłoszonych doniesień była możliwa, ponieważ teksty ich zostały in extenso wydrukowane w materiałach zjazdowych i dostarczone wszystkim uczestnikom zjazdu.

Zastosowana wyżej formuła Zjazdu pozwoliła wprawdzie uniknąć podziału na kilka sekcji poprzez kondensację całej ilości zgłoszonych referatów, ale pozostawiła pewien niedosyt, zarówno autorom doniesień, jak i słuchaczom, którzy zubożeni zostali o bezpośredni kontakt słowny z prelegentami.

Referaty wprowadzające wygłosili: prof. dr hab. Bolesław Górnicki — *Rola*

towarzystw lekarskich w rozwoju nauki i praktyki lekarskiej, i dr Aleksander Drygas: *Z dziejów towarzystw farmaceutycznych w Polsce*. Ponadto doc. dr hab. Teresa Ostrowska: *Dzieje czasopiśmiennictwa lekarskiego w Polsce*, a dr Aleksander Drygas: *Dzieje czasopiśmiennictwa farmaceutycznego*, i dr Symcha Wajs: *Zarys historii czasopism stomatologicznych w Polsce*.

Z innych interesujących referatów należy wymienić: dr Dionizy Moska — *Stowarzyszenia farmaceutyczne w woj. śląskim (1922-1939)*, dr Lidia Czajka — *Działalność Polskiego Towarzystwa Historii Medycyny i Farmacji w Katowicach w rozwoju historycznym*, doc. dr hab. Henryk Romanowski — *Krakowski ośrodek toksykologiczny w końcu XVIII i w XX w.*, mgr Anna Badzińska — *Organizacje aptekarsko-farmaceutyczne w Polsce od XV wieku do 1892 r.*, mgr Jadwiga Brzezińska, *Problemy historii farmacji na łamach „Farmacji Polskiej” w latach 1945-1950*, doc. dr hab. Henryk Romanowski — *Tematyka toksykologiczna w „Dzienniku Zdrowie dla wszystkich stanów” (1801-1802)*, doc. dr hab. W. Markowski — *Kilka uwag o czasopiśmie „Nowiny lecznictwa farmaceutycznego i fizykalnego” (1933)*.

Obrodam przewodniczyli; prof. dr hab. Tadeusz Brzeziński, Szczecin, wraz z prof. dr hab. Jerzym Strojnowskim, Lublin, a drugiego dnia: doc. dr hab. Witold W. Głowacki, Poznań wraz z doc. dr hab. Henrykiem Romanowskim, Lublin.

W trakcie Zjazdu odbyła się też Sekcja poświęcona tematowi Varia oraz II Sympozjum Polsko-Bułgarskie z zakresu historii medycyny. Ponadto w dniu 22 września 1988 r. miało miejsce Walne Zebranie Sprawozdawczo-Wyborcze Polskiego Towarzystwa Historii Medycyny i Farmacji, w trakcie którego omówiono problemy dalszego rozwoju Towarzystwa i wybrano nowy Zarząd. Przewodniczącym na nową kadencję został ponownie prof. dr hab. Tadeusz Brzeziński.

Obrazy odbywały się w gmachu Rektoratu Uniwersytetu MCS w Lublinie, a uczestnicy Zjazdu zakwaterowani byli w hotelu Unia oraz w hotelu studenckim. Spotkanie towarzyskie odbyło się w restauracji „Karczma Słupska”.

Z imprez towarzyszących trzeba wspomnieć o efektownej wystawie połączonej z aukcją dzieł malarskich o tematyce farmaceutycznej. Zorganizowało ją z okazji Zjazdu — Towarzystwo Przyjaciół Sztuk Pięknych w Lublinie. Przewodniczącą tego Towarzystwa, mgr farm. Alina Wawrzosek — jest równocześnie malarką i posiada poważny dorobek naukowy w zakresie historii farmacji.

Ostatnim akordem Zjazdu była wspólna wycieczka do pałacu w Kozłowiec, bogato wyposażonego w bezcenne dzieła sztuki. Pozostanie ona na długo w pamięci uczestników.

Należy podkreślić sprawną organizację Zjazdu. Szczególnie słowa uznania należą się tu prof. dr hab. Leonowi Jabłońskiemu i dr Małgorzacie Polz.

Jadwiga Brzezińska
(Kołobrzeg)

OGÓLNOPOLSKA KONFERENCJA HISTORYKÓW WYCHOWANIA W LUBLINIE, 7-9 LISTOPADA 1988

Z okazji 70-lecia odzyskania niepodległości przez Polskę została zorganizowana w Lublinie ogólnopolska sesja naukowa historyków wychowania pod hasłem *70 lat edukacyjnych poszukiwań i nadziei*. Organizowana była pod auspicjami Zespołu Historii Wychowania Komitetu Nauk Pedagogicznych PAN przez Zakład Historii Wychowania Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie i Zakład Historii Wychowania Wyższej Szkoły Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej